

"Att leva under ständigt hot om våld eller inte veta när man får mat nästan gång är en mardröm, oavsett om offret är djur eller människa."

Det senaste året har flera fall uppmärksammats i media där djurägare misstänks för vanvård och våldsbrott mot djur, men där myndigheterna inte omedelbart har kunnat omhänderta djuren. Djurskyddet Sverige vill att lagen ändras så att djur som far illa inte tvingas stanna kvar hos sina misstänkta förövare medan en, i många fall långdragen, rättsprocess pågår. Att leva med ett ständigt hot om våld eller att inte veta när man får mat nästa gång är en mardröm, oavsett om offret är ett djur eller människa.

I djurskyddslagen (9 kap.1§, punkterna 5 och 6) står att djurförbud ska prövas av Länsstyrelsen när en dom om djurplågeri eller brott mot djurskyddslagen vunnit *laga kraft*, alltså *efter att hela överklagningsprocessen är över*. Detta innebär att en person som dömts för djurplågeri eller brott mot djurskyddslagen kan fortsätta att ha djur i sin ägo under tiden hen överklagar domen. Processen kan ta flera år.

Det är även så att ett beslut om omhändertagande av djur i flera fall inte kan verkställas (alltså att djuren faktiskt tas ifrån djurhållaren) innan beslutet vunnit laga kraft. Om djurhållaren väljer att överklaga Länsstyrelsens beslut till förvaltningsrätten och sedan eventuellt vidare till högre instanser, tvingas djuren att bli kvar hos djurhållaren under processen, vilken kan ta upp emot ett år eller mer i vissa fall. Under tiden är djuren utsatta för lidande eller riskerar att utsättas för lidande, något vi kan vara säkra på eftersom Länsstyrelsen fattat beslutet just på dessa grunder. Det här innebär att ett skyddslöst djur kan behöva leva i samma hushåll som sin förövare under en lång tid, något som innebär ett stort psykiskt lidande.

Innan djurskyddsförordningen reviderades 2019 fanns en möjlighet för Länsstyrelsen att bestämma att beslut om omhändertagande eller djurförbud ska gälla omedelbart. Detta även om beslutet överklagas. Men i nuvarande djurskyddsbestämmelser saknas alltså denna möjlighet. När sådana bestämmelser saknas i speciallagstiftningen (i detta fall djurskyddslagstiftningen) gäller som huvudregel att ett förvaltningsbeslut inte får verkställas innan överklagandetiden har gått ut (Förvaltningslagen 35§). Från denna huvudregel kan undantag göras i vissa fall. Men reglerna för när detta får ske är otydliga och omständliga att använda för Länsstyrelsen. Det innebär i praktiken att djur blir kvar hos sina förövare under överklagningsprocessen.

Ett liknande problem finns när Länsstyrelsen vid kontroll upptäcker att en person håller djur i strid med ett redan beslutat djurförbud. Då fattas beslut, som sedan måste vinna laga kraft innan det kan verkställas och djuren omhändertas. Vår erfarenhet är att de olika Länsstyrelserna hanterar detta utan samsyn. Vissa använder omedelbar verkställighet, medan andra inte gör det. Detta är inte

rättssäkert, varken för djuren eller för dess ägare. De gånger ett beslut kan verkställas omedelbart är om djuren är skadade eller sjuka eller om Länsstyrelsen har vetskap om att djurhållaren kommer att försvåra omhändertagandet. Men över lag är flera Länsstyrelser väldigt försiktiga med att använda denna paragraf.

Djurskyddet Sverige uppmanar därför regeringen att snarast agera genom att:

- Länsstyrelsen ges möjlighet att besluta om ett tillfälligt djurförbud, under tiden en utredning görs av Åklagarmyndigheten och fallet tas upp i domstol, för att förhindra att djur utsätts för lidande. Djurskyddslagen har som syfte att förhindra lidande och som läget är just nu, är djuren skyddslösa under förundersökningen och under rättsprocessen.
- Återinföra en skrivelse likt den som fanns i förra djurskyddsförordningens 74§, så att Länsstyrelsen har större möjligheter att skydda djur från lidande under en överklagningsprocess och i syfte att göra processerna likvärdiga och rättssäkra.

Åsa Hagelstedt
Generalsekreterare
Djurskyddet Sverige

Anna Lundvall
Sakkunnig
Djurskyddet Sverige